

ТЕОРЕТИКО – ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗЕЛЕНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ¹

Наталія ВНУКОВА, ORCID 0000-0002-1354-4838, Researcher ID ABC-6008-2021¹

¹НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ, Харків, Україна

Автор-кореспондент: Наталія Внукова, електронна пошта: natalijavnuкова@gmail.com

Анотація. У статті актуалізована необхідність розвитку інноваційних напрямів екологічного права в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення з урахуванням вимог права ЄС щодо залучення зелених інвестицій. Воєнний стан та повоєнне відновлення висувають нові вимоги до прискорення зелених перетворень. Відкритий 2024 року Офіс зеленого переходу при Міністерстві економіки покликаний створити умови для зростання економіки України через зелену трансформацію без шкоди для конкурентоспроможності бізнесу. Для становлення основ екологічного права актуальним є подальший розвиток теоретико-правових аспектів залучення зелених інвестицій. Для залучення зелених інвестицій для відновлення України розглянуті напрями і інструменти в системі удосконалення екологічного права, зокрема, щодо застосування зелених облігацій. Для визначення перспектив залучення зелених інвестицій використано пошуковий сервіс Google Trends для аналізу пошукового запиту українською мовою теми «зелені облігації» на 20 травня 2025 року за останні 5 років, який показав, що пік був у червні 2021 року, а далі зацікавленість суттєво знизилась. Єдиним активним регіоном є місто Київ. Інструмент зелених облігацій знаходиться на початковому рівні становлення та правового регулювання. Між тим нормативна база постійно формується і розвивається відповідно до міжнародних вимог ЄС. Щодо фрагментів порівняльного аналізу економіко-правового регулювання зелених облігацій, які визначають загальні підходи, відзначено спорідненість підходів в ЄС та Україні, що може розглядатися як передумова та перевага для використання такого інструменту як зелені облігації для можливості їх використання для зеленого відновлення України. Пріоритет можливих учасників ринку зелених облігацій у поточній ситуації адаптації правових позицій ЄС до умов України визначається екологічними викликами, які є характерними як для економік країн ЄС, так і для відновлення України.

Ключові слова: зелене інвестування, зелені облігації, EuGB, правове регулювання, Google Trends, відновлення економіки, Біла книга НБУ, зелений перехід, таксономія, проєкт екологічного спрямування, екологічне право

Авторський внесок

Автор виконав роботу самостійно.

Заява про розкриття інформації

Автор не має жодних конкуруючих фінансових, професійних чи особистих інтересів з боку інших сторін.

ВСТУП

Актуальною є розробка нової концепції розвитку інноваційних напрямів екологічного права в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення з урахуванням вимог права, в тому

¹ Стаття підготовлена у межах НДР 0124U005147 «Інноваційні напрями розвитку екологічного права в умовах подолання наслідків російської агресії в Україні»

числі щодо екологічних стандартів безпеки, які діють в Європейському Союзі (ЄС). В умовах кандидатства України до ЄС необхідно запроваджувати європейські правила. У ЄС ще 2019 року проголошено Європейський зелений курс, що передбачає перехід до кліматично нейтральної Європи до 2050 року [Біла книга, 2025]. В ЄС вже ухвалено низку норм зі збору, аналізу та розкриття інформації про ESG ризики та управління ними. Ці норми потрібно буде поступово імплементувати в Україні [Біла книга, 2025]. Науковці [Стащук О., & Чиж, Ю., 2025] також розглядають необхідність переходу вітчизняної економіки на розвиток екологічних інвестицій, зеленої енергетики тощо, що обумовлено в тому числі й вимогою імплементатії міжнародних екологічних ініціатив після набуття нашою країною статусу кандидата в члени ЄС.

Для організаційного супроводження цього процесу 2024 року в Україні відкрито Офіс зеленого переходу при Міністерстві економіки, який покликаний створити умови для зростання економіки України через зелену трансформацію без шкоди для конкурентоспроможності бізнесу [Біла книга, Офіс зеленого переходу, 2025]. Офіс зеленого переходу є незалежним консультативно-дорадчим органом при Міністерстві економіки України, який зараджує впровадженню реформи у сфері зеленого переходу, енергетичної та кліматичної політики України [Офіс зеленого переходу, 2025].

Воєнний та повоєнний періоди висувають нові вимоги до прискорення зелених перетворень для пришвидшення відновлення. Зелені технології вирішально впливають на цей процес. Існуюче правове регулювання і інструменти дослідницької інфраструктури в ЄС безперечно мають стимулюючий вплив на розвиток зелених технологій. Діюче правове регулювання і інструменти дослідницької інфраструктури в ЄС створюють певне підґрунтя для впливу на розвиток «зелених» інвестицій, мережі перших сприятимуть посиленню взаємодії між всіма видами об'єктів сучасних інфраструктур, що можуть бути складовими зелених інвестицій [Внукова Н. М, 2025].

Для становлення основ екологічного права актуальним є подальший розвиток теоретико-правових аспектів залучення зелених інвестицій для відновлення України.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД

Для теоретико-правових аспектів залучення зелених інвестицій для відновлення України дослідниками (Стащук О., & Чиж, Ю., 2025) представлено наукові підходи до трактування сутності зелених фінансів, які ними визначені як система фінансових відносин, механізмів та інструментів, спрямованих на акумулювання, розподіл та ефективне використання фінансових ресурсів для забезпечення сталого розвитку в контексті зменшення впливу негативних чинників на навколишнє середовище. Науковцями систематизовано та охарактеризовано основні фінансові інструменти зеленого інвестування: зелені кредити, зелені облігації, зелені інвестиційні фонди, зелені податкові стимули тощо. Доведено, що зелені фінанси сприяють створенню фінансово стабільної та екологічно відповідальної економіки майбутнього [Стащук О., & Чиж, Ю., 2025].

У національному дослідженні (Науменкова, С., & Міщенко, С., 2024) на основі аналізу закордонного досвіду розкрито зміст та особливості використання боргових інструментів зеленого інвестування, розглянуто основні інструменти «зеленої конвертації боргу»: Bilateral Debt-for-Nature Initiatives, Debt-for-Nature Swaps, Debt-for-Climate Swaps, визначено перспективи та обмеження їхнього запровадження в умовах повоєнного відновлення економіки України [Науменкова, С., & Міщенко, С., 2024]. Дослідники вважають, що зелені боргові свопи можуть бути використані в Україні для фінансування конкретних екологічних або кліматичних проєктів та ініціатив за рахунок внутрішніх і зовнішніх ESG-інвесторів, але відзначають дискусійність цих можливостей [Науменкова, С., & Міщенко, С., 2024].

У дослідженні (Краснова, М. В., & Краснова, Ю. А., 2021) відзначено, що законодавство України формулює цілу систему гарантій реалізації та захисту екологічних прав громадян.

Однак потребують більшої дієвості організаційно-правові, процесуально-правові, стимулюючі засоби їх забезпечення, особливо заходи із невідворотності відповідальності за їх порушення. Науковці відзначили, що спостерігається деяке відставання у формах та способах захисту екологічних прав громадян і зробили спробу на засадах сучасної доктрини про екологічні права та обов'язки громадян, аналізу положень національного законодавства, практики його реалізації, розкрити юридичні ознаки та поняття екологічних прав, їх видову характеристику, показати аспекти формування та розвитку цього міжгалузевого правового інституту, дієвість гарантій їх реалізації та захисту, стимулів та відповідальності за їх порушення для активізації участі фізичних осіб у вирішенні сучасних екологічних проблем.

Для цього країни ЄС прикладають значних зусиль у екологічному праві до визначення ролі та місця зелених облігацій. Регламентом (ЄС) 2023/2631 Європейського Парламенту та Ради від 22 листопада 2023 року про європейські «зелені» облігації та необов'язкове розкриття інформації щодо облігацій, що продаються як екологічно стійкі, та для облігацій, пов'язаних із стійким розвитком, який застосовується з 21 грудня 2024 року, передбачено регулювання цього процесу. Метою регулювання в ЄС є встановлення єдиних вимог до емітентів, які бажають використовувати позначення «європейські зелені облігації» або «EuGB»; встановлення системи реєстрації та нагляду для зовнішніх рецензентів щодо зелених облігацій, надання шаблонів розкриття інформації, зокрема для розкриття інформації до випуску та звітів про розподіл, пов'язаних із EuGB [Regulation (Eu) 2023/2631].

В Україні відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» 2020 року визначено значення зелених облігацій як облігацій, проспект (рішення про емісію, а для державних облігацій України – умови розміщення) таких, що передбачає (передбачають) використання залучених коштів виключно на фінансування екологічного проєкту або окремого його етапу (стаття 18) [Закон, 2020]. Отже, при визначенні напрямів економіко-правового регулювання використання зелених облігацій в умовах євроінтеграції бажано далі проаналізувати основні положення європейських вимог і їх співставність з українським законодавством.

Для залучення зелених інвестицій для відновлення України розглянуті напрями і інструменти, які є можливими в системі удосконалення екологічного права, зокрема, щодо застосування зелених облігацій.

Мета статті – здійснення фрагментарного базового порівняльного аналізу економіко-правових аспектів регулювання зелених інвестицій через інструмент зелених облігацій в ЄС та на національному рівні для відновлення України.

МЕТОДОЛОГІЯ

Методологія дослідження теоретико-правових аспектів зеленого відновлення побудована на принципах ESG. Застосовано порівняльний аналіз правових екологічних аспектів національного законодавства з правом ЄС. Важливою є міжнародна стандартизація практик зеленого фінансування (Центр Разумкова, 2019), що включає уніфікацію самого терміну “зелене” фінансування, його принципів та індикаторів для окремих його інструментів і класів активів, зокрема, гармонізацію діючих принципів і методик формування рейтингів по зеленим облігаціям. Для визначення перспектив залучення зелених інвестицій використано пошуковий сервіс Google Trends, який визначає пошукову активність користувачів глобальної мережі щодо певної теми в різних регіонах світу при встановленні відмінних часових періодів, які дозволяє пошукова система. У даний час можна проаналізувати тренди з 2004 року. Застосовані підходи сприяють оцінюванню теоретико-правових аспектів залучення зелених інвестицій для відновлення України.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА Х ОБГОВОРЕННЯ

Для розробки програм зеленого інвестування пропонується використовувати не тільки приклади і вимоги ЄС, але і сучасні світові тренди в цій сфері. Піонерським прикладом є материнська компанія Emirates Steel, яка є єдиним виробником сталі у GCC, що впровадив пілотний проєкт на основі зеленого водню 2024 року, яка сприяє дочірній компанії Emsteel, що управляє 16 підприємствами з річною потужністю 3,5 млн т сталі та 4,6 млн т цементу, знаходиться в Абу-Дабі і з 2020 по 2024 роки збільшила витрати на інновації та інвестиції на 127%, із запуску першої рамкової програми зеленого фінансування, що має підтримати екологічні ініціативи в ОАЕ та посилити глобальний курс на сталий розвиток і декарбонізацію [Emsteel, 2025]. Завдяки цій програмі Emsteel і її дочірні компанії зможуть залучати капітал через зелені облігації, кредити та середньострокові нотатки (MTN) у різних валютах. Фінансування буде спрямовано виключно на проєкти, що відповідають твердим екологічним критеріям: виробництво сталі та цементу з низькими викидами, впровадження сонячної енергетики та енергоефективних технологій. Програма відповідає міжнародним стандартам зеленого фінансування. Вона отримала оцінку «Very Good» (SQS2) від Moody's Ratings, що зміцнило довіру інвесторів. Структурування ініціативи забезпечили ING як провідний банк зі сталого структурування та First Abu Dhabi Bank як регіональний партнер. Emsteel також оголосила про кліматичні цілі: скоротити викиди парникових газів на 40% у сталеливарному секторі та на 30% у цементному – до 2030 року [Emsteel, 2024–2025].

НБУ ще 2021 року оголосив про проєкт з розвитку нових напрямів зеленого фінансування в Україні з використанням таких трьох цілей: 1) розвиток внутрішньої спроможності фінансових установ з фінансування проєктів зеленої енергетики; 2) формування обізнаності на ринку фінансування зеленої енергетики; 3) сприяння розвитку інструментів зеленого фінансування, залученню основних зацікавлених сторін до розвитку доступу до зеленого капіталу та полегшенню використання власних спеціалізованих інструментів зеленого фінансування МФК. Проєкт має два напрями діяльності: «Зелене» фінансування та «Інтегрована програма з екологічної, соціальної та управлінської практики для сприяння інвестиціям у країнах Європи і Центральної Азії» (далі – ESG) [«Зелене» фінансування та ESG]. Щодо ESG у політиці НБУ в межах Ukraine Facility мають вже найближчим часом інтегрувати екологічні елементи в реформи у сфері енергетики, сільського господарства, малого та середнього бізнесу та реалізувати заходи для зеленого переходу [НБУ, 2024]. Передбачається, що реалізація ESG буде відбуватися з урахуванням реалій воєнного стану з орієнтуванням на зелене та інклюзивне відновлення економіки [НБУ, 2024].

Інтеграція ESG-підходів у діяльність державного та приватного секторів здійснюється для прозорості, відповідальності та залучення інвестицій. У сфері зелених фінансів – це створення зелених фінансових інструментів для підтримки проєктів з низьким вуглецевим слідом [Офіс зеленого переходу]. Наслідки реалізації ESG ризиків для суб'єкта (Регулятора ринку фінансових послуг) неналежне виконання функцій регуляторами внаслідок відставання фінансового сектору від зеленого переходу в країні.

Виконане дослідження (Внукова Н. М., 2025) обраних тем у галузі зеленого інвестування за останні 5 років (на 01 квітня 2025 року) з використанням он-лайн сервісу Google Trends за запитом теми зелених облігацій українською та англійською мовами показало, що попит на тему європейських зелених облігацій у країнах Європи зростає, зокрема, виділено Італію, Францію, Німеччину, Велику Британію, Іспанію Люксембург, Австрію, Бельгію, Данію, що залежало від контексту запиту EuGB або European green bond. В Україні попит на тему зелених облігацій під час воєнного стану зійшов нанівець, що є негативним фактором для пошуку екологічного фінансування для відновлення України. Вивчення досвіду та правового забезпечення механізмів емісії та використання європейських зелених облігацій є актуальним завданням.

Аналіз пошукового запиту українською мовою «зелені облігації» на 20 травня 2025 року за останні 5 років показав, що пік був у червні 2021 року, а далі зацікавленість суттєво знизилась. Єдиним активним регіоном є місто Київ. Отже, інструмент зелених облігацій знаходиться на початковому рівні становлення та правового регулювання.

Для пошуку євроінтеграційних напрямів правового забезпечення випуску та застосування зелених облігацій пропонується порівняти існуючі підходи в Україні і ЄС, фрагменти подано у табл. 1. Як основу для порівняння застосовано Регламент (ЄС) 2023/2631 Європейського Парламенту та Ради про європейські зелені облігації від 22 листопада 2023 року, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів», Концепцію запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні (Розпорядження КМУ від 23.02.2022), Рекомендації з реалізації або фінансування проектів екологічного спрямування через емісію зелених облігацій (Рішення НКЦПРФ № 493 від 07 липня 2021).

Таблиця 1. Фрагменти порівняльного аналізу економіко-правового регулювання зелених облігацій

Критерій порівняння	Реалізація існуючих напрямів регулювання зелених облігацій в		Можливість використання для зеленого відновлення України
	ЄС	Україні	
Мета	Встановлено єдині вимоги до емітентів, які бажають використовувати позначення «європейські зелені облігації» або «EuGB»; систему реєстрації та нагляду для зовнішніх рецензентів ЄСВ; надаються шаблони розкриття інформації, до випуску та звітів про розподіл, пов'язаних із EuGB.	Запроваджено новий вид фінансових інструментів – зелені облігації; встановлено правила для учасників відповідного ринку; визначено напрями і завдання запровадження ринку зелених облігацій	Впровадження єдиної цілісної державної політики стимулювання зеленого інвестування, ринку зелених облігацій, нових гармонізованих міжнародних стандартів інвестування, що враховуватиме провідні світові практики та особливості національних умов
Ключові принципи	Прийнятність, прозорість, застосування інструментів сек'юритизації облігацій	Застосування принципів зелених облігацій Міжнародної асоціації ринків капіталу (GBPI), елементи моделі зелених облігацій, що визначені Стандартом Європейського Союзу по зелених облігаціях (EU GBS)	Реалізується крос-секторальне завдання з організації та розвитку ринку зелених облігацій, яке охоплює як фондовий ринок, так і енергетику, транспорт, промисловість, АПК, збереження і відтворення екосистем
Додаткові шаблони розкриття інформації	Європейська комісія надає шаблони до 21 грудня 2024 року для добровільного розкриття інформації до та після випуску для облігацій, що продаються як екологічно стійкі або пов'язані зі стійким розвитком	Принципи зелених облігацій, базуючись на необхідності забезпечення прозорості, розкриття інформації та звітування, спрямовані на досягнення доброчесності на ринку зелених облігацій	На основі прийнятих планів заходів іноземних держав для залучення зеленого інвестування проєктів екологічного спрямування економічно обґрунтовуються рішення з питань запровадження та розвитку ринку зелених облігацій для багатьох секторів економіки

Критерій порівняння	Реалізація існуючих напрямів регулювання зелених облігацій в		Можливість використання для зеленого відновлення України
	ЄС	Україні	
Нагляд	Зовнішні рецензенти , відгуки, національні компетентні органи	Порядок відбору та супроводження проєктів екологічного спрямування, які фінансуються за кошти державного і місцевих бюджетів, встановлюється Кабінетом Міністрів України	Органи нагляду створюють передумови для запровадження ринку зелених облігацій, зокрема, через рішення НКЦПФР для забезпечення залучення фінансування з реалізації проєктів екологічного спрямування через випуск зелених облігацій
Основні терміни	Таксономія. Система класифікації інвестицій, що містить перелік екологічно стійких видів економічної діяльності. Сек'юритизація. Практика об'єднання різних типів боргу та продажу їх як облігацій інвесторам. Синтетична сек'юритизація. Передача ризику через використання кредитних деривативів або гарантій. Екологічно стійкий. Облігація із зобов'язанням, що кошти будуть спрямовані на екологічну діяльність. Пов'язаний із стійкістю. Облігація з визначеними цілями екологічної стійкості	Таксономія, зокрема метрики проєктів екологічного спрямування відповідно до міжнародних критеріїв та стандартів; запровадження національних нормативів і правил з розкриття інформації емітентами зелених облігацій, стандартів звітності; встановлення режиму акредитації зовнішніх верифікаторів та їх оцінювачів; запровадження стимулів для розвитку ринку зелених облігацій та розроблення у разі потреби відповідних державних цільових програм; підготовка до запровадження сек'юритизації та визначення видів забезпечення зелених облігацій	Випуск зелених облігацій для залучення фінансування з реалізації проєктів екологічного спрямування та стимулювання соціально-економічного відновлення регіонів, що позитивно впливатиме на виконання завдань, визначених у стратегіях розвитку територій, де суб'єкти господарської діяльності, що випускатимуть зелені облігації, зможуть диверсифікувати джерела залучення фінансування для реалізації відповідних екологічних проєктів, а Уряд має дозволити їх фінансування з виробництва газової та атомної енергії протягом періоду переходу до повного узгодження з таксономією відновлення економіки

Джерело: власна розробка автора

Як видно з табл. 1, процедури правового регулювання впровадження зелених облігацій в Україні мають базові умови щодо формування концептуальних положень, законодавчого регулювання суті зелених облігацій, рішень НКЦПФР щодо реалізації або фінансуванню проєктів екологічного спрямування шляхом емісії зелених облігацій (2021) та підготовки звітності про вплив на довкілля проєктів екологічного спрямування, які повністю або частково фінансуються та/або рефінансуються коштами, що виручені від розміщення зелених облігацій (2024). Це свідчить про те, що нормативна база постійно формується і розвивається відповідно до міжнародних вимог. Щодо фрагментів порівняльного аналізу економіко-правового регулювання зелених облігацій, які визначаються загальні підходи, то слід відзначити спорідненість підходів в ЄС та Україні, що може розглядатися як передумова та перевага для використання такого інструменту як зелені облігації для можливості їх використання для зеленого відновлення України.

ВИСНОВКИ

Наголошено, що економіко-правове регулювання зелених облігацій у ЄС перебуває в активній фазі, тому для українських суб'єктів привабливий спільний рух до курсу розвитку екологічного права та пошуку фінансових механізмів для реалізації екологічних проєктів. Розширення використання зелених облігацій може стати пріоритетом як для ЄС, так і для України. Глобальні кліматичні зміни, що продовжуються, і рівень природних втрат і катастроф через воєнний стан в Україні впливають на необхідність швидкого пошуку нових інструментів. Порівняльний економіко-правовий аналіз європейських та національних умов використання зелених облігацій може посилити увагу до цього напрямку зеленого фінансування. Надалі необхідні додаткові економіко-правові дослідження ринку зелених облігацій та формування передумов фінансової підтримки екологічних змін.

Пріоритет можливих учасників ринку зелених облігацій у поточній ситуації адаптації правових позицій ЄС до умов України визначається екологічними викликами, які є характерними як для економік країн ЄС, так і для відновлення України.

REFERENCES

- “Zelene” finansuvannia ta ESG. <https://bank.gov.ua/ua/events/zelene-finansuvannya-ta-esg> [in Ukrainian].
- “Zeleni” investytсии u stalomu rozvytku: svitovy dosvid ta ukrainskyi kontekst. (2019) Kyiv: Tsentr Razumkova, Vydavnytstvo «Zapovit», 316 s. https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf [in Ukrainian].
- Bila knyha z upravlinnia ekolohichnymy, sotsialnymy ta upravlynskymy (ESG) ryzykamy u finansovomu sektori (2025). NBU. 15 s. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyha_2025_fin.pdf?v=13 [in Ukrainian].
- Ctashchuk, O., & Chyzh, Yu. (2025). Zeleni finansy: sutnist, instrumenty investuvannia ta rol u stalomu rozvytku. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, 1(16), 132-136. <https://doi.org/10.32782/dees.16-20> [in Ukrainian].
- Emsteel predstavyla pershu ramkovu prohramu «zelenoho» finansuvannia <https://gmcenter.ua/news/emsteel-predstavila-pershu-ramkovu-programu-zelenogo-finansuvannya/>
- Iak korystuvatysia servisom Google Trends? <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysia-servisom-google-trends>
- Kliuiev, O., Vnukova, N., Hlibko, S., Brynza, N., Davydenko, D. (2020). Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, 23-24 April, COLINS Pp. 523-535. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23306>
- Krasnova, M.V., & Krasnova, Yu.A. (2021). Realizatsiia ta zakhyst ekolohichnykh prav hromadian: teoretyko-pravovi aspekty. naukove vydannia. Kyiv: FOP Yamchynskiy O.V. 148 p. URI: <https://hozpravoreposit.kyiv.ua/handle/765432198/193> [in Ukrainian].
- Lanhn Chen (Langnan Chen) (2022) Pidtrymka rozvytku rynku zelenykh oblihotsii v Ukraini 2022.116s. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-12/Supporting%20Green%20Bond%20Development%20for%20Ukraine2_%D0%A3%D0%9A%D0%A0.pdf [in Ukrainian].
- Naumenkova, S., & Mishchenko, S. (2024). Innovatsiini instrumenty zelenoho finansuvannia dlia Ukrainy. *Ekonomichnyi prostir*, 189, 291-299. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-51> [in Ukrainian].
- Ofis zelenoho perekhodu. Ofitsiinyi sait. <https://gto.dixigroup.org/> [in Ukrainian].
- Polityka z rozvytku staloho finansuvannia (2024) NBU. 17 veresnia 2024 roku. 9s. file:///C:/Users/admin/Downloads/ESG%20strategy_public%20(2).pdf [in Ukrainian].
- Pro skhvalennia Kontseptsii zaprovadzhennia ta rozvytku rynku zelenykh oblihotsii v Ukraini rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 liutoho 2022 r. № 175-r <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2022-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

- Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia zaluchennia investysii ta zaprovadzhennia novykh finansovykh instrumentiv: Zakon Ukrainy № 738-IX vid 19.06.2020 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text> [in Ukrainian].
- Regulation (Eu) 2023/2631 Of The European Parliament And Of The Council on European Green Bonds and optional disclosures for bonds marketed as environmentally sustainable and for sustainability-linked bonds of 22 November 2023 Regulation - EU - 2023/2631 - EN - EUR-Lex.
- Rekomendatsii shchodo pidhotovky zvitnosti pro vplyv na dovykillia proektiv ekolohichnoho spriamuvannia, yaki povnistiu abo chastkovo finansuiutsia ta/abo refinansuiutsia koshtamy, shcho vyrucheni vid rozmishchennia zelenykh oblihotsii: Rishennia NKTsPFR № 157 vid 07 liutoho 2024 roku. <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=15507520> [in Ukrainian].
- Rekomendatsii shchodo realizatsii abo finansuvanniu proektiv ekolohichnoho spriamuvannia shliakhom emisii zelenykh oblihotsii: Rishennia NKTsPFR № 493 vid 07 lypnia 2021. <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=12423398> [in Ukrainian].
- The Role Of Green Bonds In Enhancing Energy Transition In Se Europe An IENE Study (M79) Athens, July 2024 Prepared by IENEs Research Team. 36 p. URL: <https://www.iene.eu/articlefiles/inline/study%20on%20green%20bonds.pdf>
- Vnukova, N.M. (2025). Formuvannia yevrointehratsiinykh napriamiv ekonomiko-pravovoho rehuliuвання vykorystannia zelenykh oblihotsii *Vzaiemodiia norm mizhnarodnoho i natsionalnoho prava kriz pryzmu protsesiv hlobalizatsii ta intehtatsii: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 15 kvitnia 2025 r.: tezy dopov.* / Za red. prof. Tatarenko H.V. – Kyiv: Vyd. Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia, 169-174. <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35985> [in Ukrainian].
- Vnukova, N.M. (2025). «Zeleni» investysii u rozbudovi naukovo-doslidnytskoi infrastruktury *Zbirnyk naukovykh prats NDI PZIR NAPrN Ukrainy. Vyp.: «Aktualni pytannia rozbudovy naukovo-doslidnytskoi infrastruktury u voiennyi ta povoiennyi periody» za materialamy Internetkonferentsii (m. Kharkiv, 03 bereznia 2025 roku)* / za red. S. V. Hlibka, A. M. Liubchych. – Kharkiv: NDI PZIR NAPrN Ukrainy, 6-13. URL: https://ndipzir.org.ua/wpcontent/uploads/2025/03/conf_03.03.2025.pdf. DOI 10.37772/978-617-7806-62-1 [in Ukrainian].
- Vnukova, N.M. (2024). Otsinka zmin u zatsikavlenosti innovatsiinykh protsesom pid chas voiennoho stanu *Ekonomika, pravo ta innovatsiinyi protses: zavdannia v umovakh voiennoi transformatsii Ukrainy (26 kvitnia 2024 roku)*. Kharkiv: NDI PrZIR NAPrNU, Instytut pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh im. I. Ziaziuna. URL: <https://ndipzir.org.ua/?s=%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B7> [in Ukrainian].

THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS OF ATTRACTING GREEN INVESTMENTS FOR THE RENOVATION OF UKRAINE

Abstract. The article highlights the need to develop innovative areas of environmental law in the context of martial law and post-war reconstruction, taking into account the requirements of EU law on attracting green investments. War and post-war reconstruction put forward new requirements for accelerating green transformations. The Green Transition Office under the Ministry of Economy, opened in 2024, is designed to create conditions for the growth of the Ukrainian economy through a “green” transformation without harming business competitiveness. Further development of the theoretical and legal aspects of attracting green investments is relevant for establishing the foundations of environmental law. To attract green investments for the restoration of Ukraine, directions and tools in the system of improving environmental law are considered, in particular, regarding the use of green bonds. To determine the prospects for attracting green investments, the Google Trends search service was used to analyze the search query in Ukrainian for the topic “green bonds” on May 20, 2025 over the past 5 years, which showed that the peak was in June 2021, and then interest significantly decreased. The only active region is the city of Kyiv.

The green bond instrument is at the initial stage of formation and legal regulation. Meanwhile, the regulatory framework is constantly being formed and developed in accordance with the international requirements of the EU. Regarding the fragments of the comparative analysis of the economic and legal regulation of green bonds, which determine general approaches, the similarity of approaches in the EU and Ukraine is noted, which can be considered as a prerequisite and advantage for using such an instrument as green bonds for the possibility of their use for the green recovery of Ukraine. The priority of possible participants in the green bond market

in the current situation of adapting the EU legal positions to the conditions of Ukraine is determined by the environmental challenges that are characteristic of both the economies of the EU countries and the recovery of Ukraine.

Keywords: green investment, green bonds, EuGB, legal regulation, Google Trends, economic recovery, NBU White Book, green transition, taxonomy, environmental direction project, environmental law

ТЕОРЕТИКО – ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗЕЛЕНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Анотація. У статті актуалізована необхідність розвитку інноваційних напрямів екологічного права в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення з урахуванням вимог права ЄС щодо залучення зелених інвестицій. Воєнний та повоєнне відновлення висувають нові вимоги до прискорення зелених перетворень. Відкритий 2024 року Офіс зеленого переходу при Міністерстві економіки покликаний створити умови для зростання економіки України через «зелену» трансформацію без шкоди для конкурентоспроможності бізнесу. Для становлення основ екологічного права актуальним є подальший розвиток теоретико-правових аспектів залучення зелених інвестицій. Для залучення зелених інвестицій для відновлення України розглянуті напрями і інструменти в системі удосконалення екологічного права, зокрема, щодо застосування зелених облігацій. Для визначення перспектив залучення зелених інвестицій використано пошуковий сервіс Google Trends для аналізу пошукового запиту українською мовою теми «зелені облігації» на 20 травня 2025 року за останні 5 років, який показав, що пік був у червні 2021 року, а далі зацікавленість суттєво знизилась. Єдиним активним регіоном є місто Київ. Інструмент зелених облігацій знаходиться на початковому рівні становлення та правового регулювання. Між тим нормативна база постійно формується і розвивається відповідно до міжнародних вимог ЄС. Щодо фрагментів порівняльного аналізу економіко-правового регулювання зелених облігацій, які визначаються загальні підходи, відзначено спорідненість підходів в ЄС та Україні, що може розглядатися як передумова та перевага для використання такого інструменту як зелені облігації для можливості їх використання для зеленого відновлення України. Пріоритет можливих учасників ринку зелених облігацій у поточній ситуації адаптації правових позицій ЄС до умов України визначається екологічними викликами, які є характерними як для економік країн ЄС, так і для відновлення України.

Ключові слова: зелене інвестування, зелені облігації, EuGB, правове регулювання, Google Trends, відновлення економіки, Біла книга НБУ, зелений перехід, таксономія, проєкт екологічного спрямування, екологічне право

Посилання на статтю: Внукова, Н. (2025). Теоретико-правові аспекти залучення зелених інвестицій для відновлення України. *Право та інноваційне суспільство*, 1(24), 28-36. doi: 10.37772/2309-9275-2025-1(24)-2.